AVNH ČR

ALMANACH
1994–2024
Asociace výrobců nátěrových hmot ČR

Vydala Asociace výrobců nátěrových hmot ČR
u příležitosti 30. výročí založení.
1. 11. 2025

AVNH ČR

Zdroj:
Historie lakařského průmyslu v Českých zemích, Viktor Hořejš 1983
Historie výroby nátěrových hmot a tiskových barev, Karel Ulrich 1995
Internet (Wikipedie)
Fotografie: archivy členských firem

Obsah

Obsah	3
Předmluva	4
Ohlédnutí za 30 lety vývoje oboru	5
Vznik a vývoj AVNH ČR	6-7
Činnost AVNH ČR	8-9
Galerie osobností	10-11
Historie výroby nátěrových hmot	12-15
Fotografie a inspirující osobnosti	16-36
Členské společnosti	37-48
Přidružení členové, mediální partner, kolektivní členství	49
Statistika	50-55

Předmluva předsedy představenstva

Vážení kolegové, partneři, přátelé oboru, s velkým potěšením Vám předkládám jubilejní almanach vydaný u příležitosti **30. výročí založení Asociace výrobců nátěrových hmot České republiky.**

Tři dekády existence asociace jsou nejen důkazem vytrvalosti, ale také schopnosti našeho oboru flexibilně reagovat na neustále se měnící technologické, ekonomické i legislativní podmínky. Od počátků v 90. letech jsme čelili řadě výzev, z nichž každá formovala dnešní podobu našeho profesního prostředí.

Po hospodářské krizi let 2009–2010 následovalo období relativní stability, které však narušila **pandemie COVID-19** s výrazným poklesem spotřeby vystřídaný obrovským nárůstem. Nedostatek vstupních materiálů spolu se stimulačními zásahy do ekonomiky vedl druhým rokem k výraznému růstu cen, které následně dále eskalovaly v souvislosti s **válečným konfliktem na východě Evropy.** Kulminace těchto tlaků na přelomu let 2022 a 2023 významně zasáhla celé hospodářství. Rok 2024 se konečně nese v duchu větší předvídatelnosti, avšak konec nejistot je zatím v nedohlednu.

V tomto náročném prostředí se stále více prosazují **témata udržitelnosti, digitalizace a inovací.** Tyto výzvy nás nejen prověřují, ale zároveň dávají nový směr našemu oboru.

Almanach však není jen ohlédnutím za třemi dekádami práce. Je především připomínkou hodnot, které nás dlouhodobě spojují: **kvalita, bezpečnost, respektu k životnímu prostředí a otevřená spolupráce.** Jsme přesvědčeni, že český průmysl nátěrových hmot si dlouhodobě drží vysoký standard a obstojí i v mezinárodní konkurenci.

Dovolte mi vyjádřit **upřímné poděkování všem členským firmám** za jejich důvěru, aktivní zapojení a profesionální přístup. Stejné poděkování patří i našim **obchodním partnerům, výzkumným institucím, státní správě i odborné veřejnosti,** bez jejichž podpory bychom nemohli naplno rozvíjet potenciál celého odvětví.

S úctou a přáním všeho dobrého,
Ing. Jakub Noll
Předseda představenstva AVNH ČR

Ohlédnutí za 30 lety vývoje oboru

Tři desetiletí. Jedna generace odborníků, technologů, chemiků, obchodníků, lakýrníků i vývojářů. Když se v roce 1993 formovala Asociace výrobců nátěrových hmot ČR, psala se nová kapitola českého průmyslu. Trh se otevřel světu, podniky se transformovaly a obor, jehož kořeny sahají hluboko do minulého století, se musel znovu nadechnout.

90. léta přinesla bouřlivou privatizaci, nové know-how a vstup zahraničních značek. Mnohé tradiční firmy změnily majitele, jiné zanikly, ale vznikli i noví hráči, často s důrazem na specializaci, kvalitu a vývoj.

Na přelomu tisíciletí přišla éra evropské harmonizace. Směrnice REACH, regulace VOC a environmentální standardy změnily způsob výroby – a přinesly nové výzvy. Inovace se staly klíčem: vodou ředitelné systémy, nanotechnologie, funkcionalizované povlaky a ekologie vstoupily do centra pozornosti.

V posledních deseti letech sledujeme posun ke komplexním řešením. Výrobci se stávají partnery zákazníků, nabízejí systémy „na klíč“, digitální barevné vizualizace i podporu ve výběru vhodného nátěrového řešení podle konkrétních podmínek.

Asociace AVNH po celou dobu hrála roli platformy, která propojuje odborníky, zastupuje české zájmy v Bruselu a zároveň vytváří prostor pro diskusi, standardizaci i vzdělávání.

30 let není jen statistika. Je to otisk odbornosti, vytrvalosti a důvěry v budoucnost barev. Dnes se ohlížíme s hrdostí. A zítra? Zítra už mícháme nové odstíny.

S úctou a přáním všeho dobrého,

Ing. Jaroslav Prachař
Sekretář AVNH ČR

Vznik a vývoj Asociace výrobců nátěrových hmot ČR

Asociace výrobců nátěrových hmot ČR (AVNH ČR) byla založena 27. září 1994 jako dobrovolné sdružení firem zabývajících se výrobou, výzkumem a vývojem nátěrových hmot a organizacemi souvisejících oborů.

Impulzem ke vzniku AVNH ČR byla iniciativa **Zdeňka Tůmy**, tehdejšího ředitele společnosti COLORLAK, který během privatizace aktivně oslovoval další výrobce a prosazoval potřebu společné platformy. Na ustavující valné hromadě se sešli zástupci deseti zakládajících firem.

Pavel Zintl	**BAL Praha**
Jan Pospíšil	**BAL Opava**
Miloslav Suda	**BAL Hostivař**
Lubomír Randák	**BAL Kralupy**
Josef Kostrounek	**TEBAS Praha**
Luboš Mrázek	**Teluria Letovice**
Miloslav Průžek	**Spektrol Praha**
Jan Pasecký	**LAVIS Praha**
Josef Bozděch	**Strojní závod BAL**
Zdeněk Tůma	**COLORLAK**

Organizační a administrativní servis zajistila konzultační firma **TECHEM CZ s.r.o.**, která do roku 2010 plnila roli sekretariátu. Od roku 2011 tuto činnost převzal sekretář zaměstnaný přímo asociací.

PŘEDSEDOVÉ PŘEDSTAVENSTVA AVNH ČR

1994 » 1998	Zdeněk Tůma	COLORLAK
1998 » 1999	Jiří Koutný	COLORLAK
2000 » 2009	Tomáš Jelínek	BARVY TEBAS
2010 » 2012	Jan Diblík	PRIMALEX, PPG Deco Czech
2012 »	Jakub Noll	BARVY A LAKY TELURIA

TAJEMNÍCI AVNH ČR

1994 » 2010	Milan Maxa	TECHEM
2011 »	Jaroslav Prachař	

Původně sdružovala asociace pouze 10 výrobních firem. V návaznosti na restrukturalizaci průmyslu a vznik nových firem se během 90. let rozšířila o další řádné i přidružené členy, včetně výrobců surovin a obalů. Od roku 2008 mohou být členy také dovozci a distributoři subjektivitou v ČR.

Činnost Asociace výrobců nátěrových hmot ČR

POSLÁNÍ A CÍLE

Asociace výrobců nátěrových hmot ČR je profesním sdružením, jehož hlavním cílem je **aktivní obhajoba a podpora společných zájmů členů** napříč celým odvětvím. Mezi klíčové oblasti její činnosti patří:

- **Prosazování zájmů členů** při tvorbě a implementaci nové české a evropské legislativy.
- **Spolupráce s orgány státní správy, profesními svazy** a dalšími relevantními partnery v oblasti chemického a stavebního průmyslu.
- Koordinace a podpora členských firem při zavádění legislativních změn do praxe.
- **Budování a rozvoj informační infrastruktury** pro sdílení odborných poznatků, dat a zkušeností mezi členy.
- **Budování pozitivního vnímání asociace**, jejích členů i celého odvětví nátěrových hmot u odborné i širší veřejnosti prostřednictvím odborné komunikace, prezentací a PR aktivit.

STRUKTURA A ORGÁNY ASOCIACE

AVNH ČR se řídí svými stanovami, které definují strukturu a činnost jejích statutárních orgánů: **valná hromada, představenstvo, dozorčí rada, sekretář.**

V čele asociace stojí volený předseda představenstva, který současně zastupuje AVNH ČR i v představenstvu Svazu chemického průmyslu ČR. Představenstvo má **5-9 členů a dozorčí rada 3 členy**. Oba orgány jsou voleny valnou hromadou na **tříleté funkční období.**

ČLENSKÁ ZÁKLADNA

AVNH ČR SDRUŽUJE:

- **Výrobce nátěrových hmot, surovin a příbuzných chemických produktů**
- **Výzkumné ústavy a expertní pracoviště**
- **Organizace navázané na výrobu, distribuci či vývoj technologií v oboru**

V současnosti má asociace 11 řádných a 6 přidružených členů. Mediálním partnerem je časopis Barvy PROFI.

MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE

AVNH ČR JE AKTIVNÍ I NA MEZINÁRODNÍ ÚROVNI:

Udržuje dlouhodobé pracovní vztahy s německou asociací VdL (Verband der deutschen Lackindustrie) a s odvětvovou sekcí Svazu chemického a farmaceutického průmyslu Slovenské republiky.

Je kolektivním členem Svazu chemického průmyslu ČR, který zastupuje český chemický průmysl v evropské organizaci CEFIC (European Chemical Industry Council).

GALERIE OSOBNOSTÍ

Galerie představuje významné osobnosti, které svým odborným i lidským přínosem formovaly český obor nátěrových hmot.

ING. TOMÁŠ JELÍNEK

1983 - 1994	pracovník vývoje a vedoucí vývoje Barvy a laky
1994 - 2010	pracovník Barvy Tebas s.r.o.
1997 - 2010	generální ředitel
1997 - 2000	představenstvo AVNH
2000 - 2010	prezident AVNH
2010	Cena ministra životního prostředí za celoživotní přínos ochraně životního prostředí

ING. JAN DIBLÍK

1976	pracovník závodu Kamenina Břasy
1978	vedoucí výroby závodu s provozy: výroba kyselinovzdorné keramiky, vyzdívky komínů elektráren, keramické obklady (ČS TV Kavčí hory, hotely Olympik a Intercontinental), fasádní glazované pásky (TOB), Primalex a Ultramarin
1986 - 1988	vedoucí útvaru řízení a kontroly jakosti, ředitelství ZKZ n.p. Horní Bříza
1988	ředitel závodu Kamenina Břasy
2002	ředitel Primalex a.s., později předseda představenstva a tech. ředitel

ING. LUBOŠ MRÁZEK

1966 - 1967 pracovník laboratoře Lachema n.p. Brno, závod Blansko
1968 - 1983 pracovník laboratoře, provozně výrobní funkce, závod 6 Letovice-Skrchov, Barvy a laky n.p. Praha
1983 - 1993 ředitel závodu
1993 - 2003 výrobně-technický ředitel, Teluria spol. s r.o.
2003 - 2008 ředitel společnosti
2009 - 2017 asistent ředitele pro investiční činnost

ING. ZDENĚK TŮMA

Výzkumný ústav NH Barvy a laky n.p. Praha, závod Opava: vývojový technik, mistr-technolog výroby práškových NH, vedoucí výroby, technický náměstek

1989 ředitel státního podniku (později a.s.) Colorlak, Staré Město
1999 - 2000 ředitel a.s. Fosfa, Břeclav
2001 - 2007 technický ředitel a.s. Precolor (později Precheza)
2008 ředitel pro strategické projekty Colorlak

Spoluautor několika patentů z oblasti bezrozpouštědlových NH (tmely, PNH)
Iniciátor založení AVNH, 1994-1998 předseda představenstva AVNH ČR

ING. ZDENA KALÁBOVÁ

Pracovník společnosti Chemické závody Sokolov a nástupnických organizací: Eastman Chemicals, RSM, Hexion, Synthomer.

Odborník na vývoj disperzních polymerů a aplikací pro obor nátěrových hmot a adheziv.

Manažer pro aplikační výzkum a vývoj pro region Evropa.

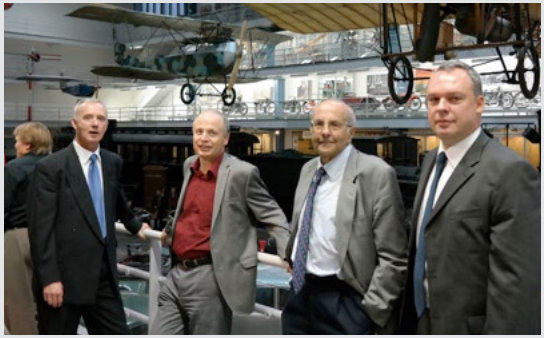
↑ *CZECHCOAT 2009*

↑ *120 LET BARVY A LAKY*

↑ *ECS 2015*

↑ *Večer s českou chemií SCHP 2015*

↑ *Výjezdní zasedání Český Krumlov 2021*

↑ *Výjezdní zasedání Český Krumlov 2021*

Stručná historie výroby nátěrových hmot v Čechách

Barvy a laky plnily odedávna funkci estetickou (např. jeskynní malby, polychromie soch), ochrannou na povrchy různých materiálů a sloužily i k barevnému rozlišení. Už v počátcích lidé využívali snadno dostupné přírodní suroviny anorganické i organické jako pryskyřice, rostliny nebo barviva z hmyzu. S rozvojem dopravy se rozšířil obchod s cennými surovinami a vznikla specializace podle typu materiálu a způsobu použití.

Průmyslová revoluce přinesla potřebu vyrábět ve velkém a s jednotnou kvalitou. Vedlo to k inovacím v chemickém průmyslu, a především díky práci německých chemiků došlo v 19. století k přechodu na syntetické materiály. Od té doby prošla výroba barviv několika technologickými skoky a rostoucí důraz na kvalitu podpořil i rozvoj testovacích metod. V současnosti je vývoj nátěrových hmot ovlivněn ekologickými požadavky, které kladou na výrobce vysoké nároky.

POČÁTKY VÝROBY V ČESKÝCH ZEMÍCH

Průmyslová výroba nátěrových hmot v Čechách se rozvíjela spolu s dopravou a průmyslem. Zpočátku šlo o výrobu založenou na olejové bázi a fermežích. První doložený podnik vznikl v roce 1820, byla to firma Otto Borkowski v Podmoklech (Bodenbach und Dresden Öl und Spirituslacke), která fungovala až do 2. světové války. Významnější rozvoj nastal od 50. let 19. století, především v Praze a severních Čechách, kde vzniklo přibližně 25 větších závodů.

Převážná část podniků byla v německých rukou. Výjimkou byl např. F. J. Materna, který v roce 1882 otevřel v Praze obchod s barvami a od roku 1890 i továrnu („První česká továrna na laky, fermeže a barvy“). Na Moravě vznikla podobně zaměřená firma J. Calábka v Přerově.

Do roku 1900 působilo v Rakousku 189 firem vyrábějících barvy, laky a fermeže, většina z nich v Čechách a Dolních Rakousích. Významnými centry byly Ústí nad Labem, Brno, Praha, Plzeň nebo Přerov. Do roku 1918 přibylo dalších cca 10 větších podniků.

OBDOBÍ PRVNÍ REPUBLIKY (1918–1938)

Po 1. světové válce, která výrazně narušila výrobu, vzniklo kolem 30 nových menších a středních výrobců. Začaly se objevovat nové typy nátěrových hmot jako nitrocelulózové (1920) a později syntetické. V roce 1938 statistiky uváděly 115 výrobců NH. Některé větší podniky strojírenské, nábytkářské si kvůli hospodářské krizi zajišťovaly vlastní výrobu. Produkce v roce 1927 pohybovala mezi 5 000 a 6 000 tunami ročně.

DRUHÁ SVĚTOVÁ VÁLKA A POVÁLEČNÉ ZNÁRODNĚNÍ

Během války došlo ke zpomalení nebo zastavení provozu některých továren. Některé byly zapojeny do výroby pro zbrojní průmysl, např. pražský TEBAS, který v roce 1943 zaměstnával 250 lidí.

Po válce byl německý majetek znárodněn a uvalena národní správa. V roce 1947 vznikl národní podnik **Spojené továrny na barvy a laky (STNBL)**, do kterého přešly majetky většiny firem.

Po únoru 1948 došlo k úplnému znárodnění. K 1. 1. 1953 vznikly z STNBL tři nové podniky:

BARVY, n.p.	Kralupy nad Vltavou (Guttler, Seiche, Durschmidt)
PRAGOLAK, n.p.	Praha (Temperol, Tebas, Weisberger, Prafa, Materna, Vaníček a Malec a Lakovar)
Továrna na barvy, n.p.	Uherské Hradiště (později MORAVOLAK) (Kirschner, KOMO, Teluria)

Od 1. 10. 1958 vznikl jednotný podnik **Barvy a laky, n.p.**, který zahrnoval i slovenské závody. Zároveň byl zřízen **Výzkumný ústav nátěrových hmot.**

VÝVOJ V 60.–80. LETECH

V 60. a 70. letech výrazně vzrostl objem výroby. Produkce se soustředila na univerzální nátěrové hmoty pro průmyslové použití i pro export do zemí RVHP. Národní podnik zřídil síť 11 skladů po celé zemi. Díky centrálním plánům nebyl problém s odbytem a dovoz byl omezen. Koncem 80. let činila výrobní kapacita až 250 tisíc tun ročně, která nebyla plně využita.

Významným impulzem k rozšíření sortimentu bylo zahájení výroby akrylátových pojiv v Chemických závodech Sokolov, což umožnilo rozvoj **vodou ředitelných nátěrových hmot.**

ROK 1989 A RESTRUKTURALIZACE

K 1. 7. 1989 byl původní podnik rozdělen na dvě samostatné jednotky:

Barvy a laky Praha, s.p.

Colorlak, s.p.

Tím začala nová kapitola vývoje výroby nátěrových hmot v nových ekonomických podmínkách.

OBDOBÍ PO ROCE 1989

Po roce 1989 se snahy o modernizaci výroby nátěrových hmot potýkaly s nejistými vyhlídkami jednotlivých závodů v rámci postupující privatizace bývalého státního podniku. Paralelně však vznikaly nové společnosti zaměřené na tuto výrobu. V tomto období došlo k výraznému nárůstu dovozu a současně k poklesu domácí produkce na přibližně 70 000 tun ročně.

Privatizační proces probíhal postupně a vedl k vyčlenění jednotlivých závodů ze státního podniku **Barvy a laky Praha.**

- 1990 závod Uhříněves (PRAGOCHEMA), závod Plzeň (EPRO)
- 1993 závod Skrchov–Letovice (TELURIA)
- 1994 závod Tebas (BARVY TEBAS), závod Komárov u Opavy (BALAKOM)
- 1995 část prodejních skladů (SPEKTROL) a Výzkumný ústav NH (LAVIS)
- 1996 závod Kralupy (BALAK)
- 1997 závod Hostivař (BARVY A LAKY PRAHA)

Z podniku **COLORLAK** byly v roce 1995 odděleny slovenský závod **Farby a laky Košeca (SLOVLAK)** a strojní dílny ve Starém Městě (TETRA PLUS).

V současnosti působí na českém trhu přibližně **60 výrobců nátěrových hmot,** převážně malých a středně velkých firem, z nichž většina je v českých rukou. Některé podniky jsou součástí nadnárodních koncernů a část jejich výroby probíhá na území ČR. **Domácí produkce pokrývá 38 % spotřeby, dovoz tvoří 62 %, přičemž vývoz představuje zhruba 44 % celkové výroby.**

FOTOGRAFIE A INSPIRUJÍCÍ OSOBNOSTI

AUSTIS

AUSTIS
AUSTIS
FORTE P
PRÁŠKOVÝ
LEPICÍ TMEL
FORTE
ETERNAL
ETERNAL
ETERNAL
ETERNAL
ETERNAL
ETERNAL
ETERNAL
mat akrylátový

AUSTIS

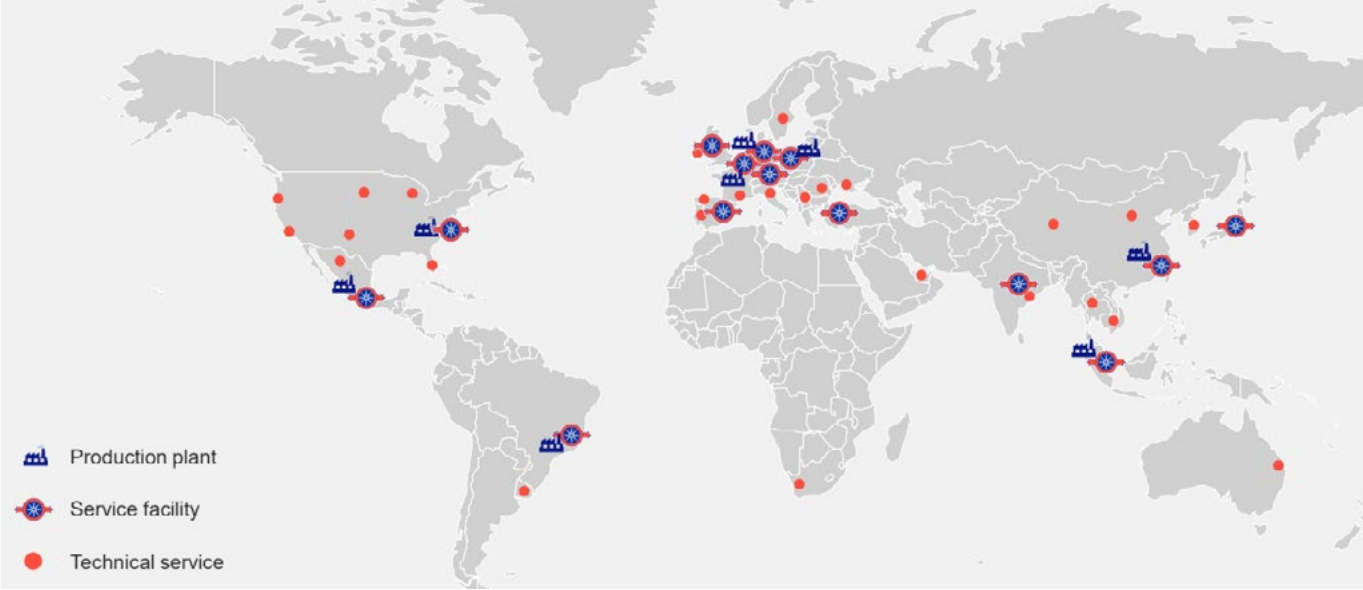
BUILDING PLAST

DRUCHEMA

Druchema
Každý den jsme na dosah ruky
trio
Dispercoll
trio
Mefisto
OVO
OVO
OVO
OVO
Zářenka
STŘÍBROŠEDÝ
NÁTĚR NA KAMNA,
ZYKUSKOVÉ ROUBY
A TOPNÁ TĚLESA
Druchema

MANKIEWICZ GROUP

1895

Foundation
of an English paint factory for high-quality coach paints by Robert Ingham Clark and Felix Mankiewicz

1930

Take-over
by paint manufacturer Ottmar J. Grau

1948

Establishment
The sons Peter O. Grau & C. Alexander Grau join the company

1972

Development
Michael O. Grau joins as the 3rd generation and is the CEO

1985

Global Set-up
for worldwide service and customer support

today

Expansion & Innovation
to provide state-of-the-art coatings solutions globally

František Josef Materna

(28. září 1858 Nová Paka – 30. ledna 1929)

Byl český podnikatel, chemik a vývojář v oboru výroby barev a laků, majitel továrny v pražských Holešovicích. Stal se průkopníkem ve svém oboru, za svou kariéru dosáhl celé řady patentů, roku 1922 pak jeho továrna prošla kubistickou přestavbou od architekta Rudolfa Stockara.

Narodil se v Nové Pace, pocházel z rodiny Josefa Materny, který zde roku 1852 založil textilní továrnu na výrobu stávkového zboží. V dospělém věku odešel do Prahy, absolvoval chemické vzdělání. Roku 1885 se v Nové Pace oženil s Julií Fuchsovou, která odsud rovněž pocházela.

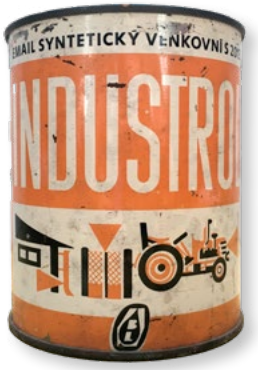
Roku 1882 získal živnostenské oprávnění a založil Materna v Bredovské ulici (pozdější ulice Politických vězňů) na Novém Městě továrnu na výrobu barev, laků a fermeží. Investoval do závodu též věno své manželky (10 000 zlatých), rozšiřoval sortiment výroby. Záhy se stal jedním z předních výrobců ve svém oboru. Firma se následně změnila název na První česká továrna laků, fermeží a barev F. J. Materna.

Roku 1890 přestěhoval závod do Zlatnické ulice, roku 1893 se František Josef Materna rozhodl rozšířit výrobu a přemístit provoz do ještě většího prostoru v Holešovicích, na nároží Dělnické a Osadní ulice (Dělnická 20). Roku 1922 došlo k přestavbě průčelí v tehdy moderním kubistickém stylu podle návrhu architekta Rudolfa Stockara. Štít jednopatrové administrativní budovy s centrálním vstupem je celý stylizován do tvaru iniciály písmene M, tedy iniciály příjmení zakladatele firmy.

Po jeho smrti převzal vedení rodinné firmy jediný syn Viktor Materna (1887–1935). Tovární výroba byla ve 30. letech 20. století rozšířena o nový moderní závod v Hostivaři u Prahy. Po převzetí moci ve státě komunistickou stranou v Československu v únoru 1948 byla rodinná firma znárodněna.

F. J. MATERNA – BARVY A LAKY

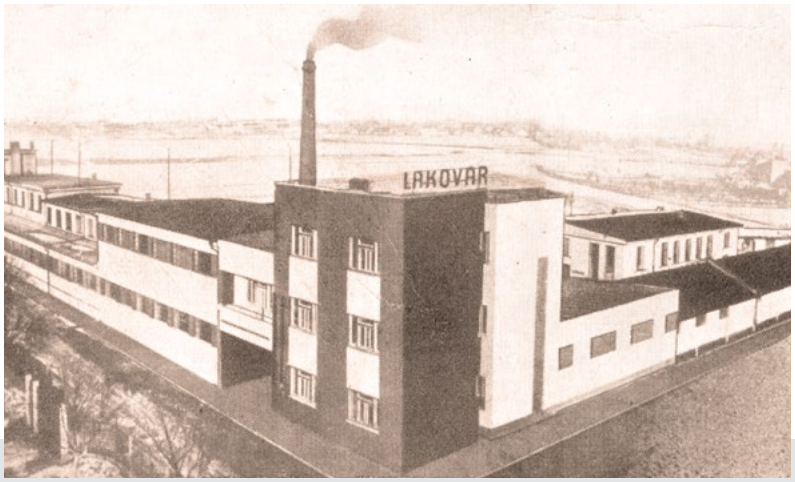

NÁTĚROVÉ HMOTY H. KRÁLOVÉ

PRECHEZA

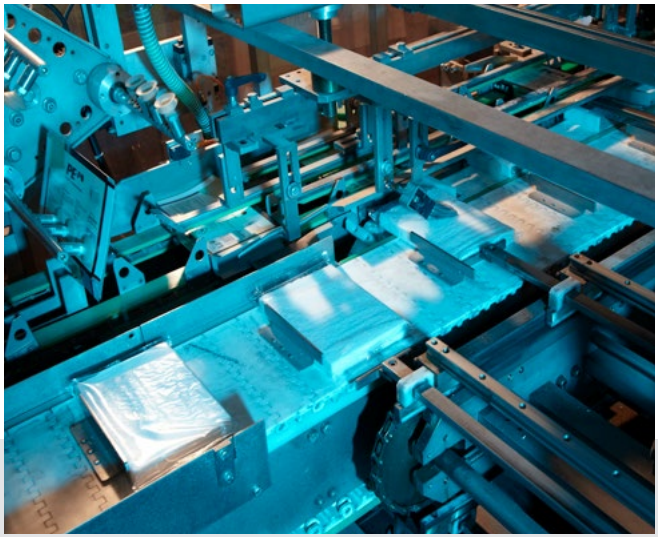

Celý svět natírá
Přerovskou
fermeží
VYRÁBÍ
AKCIOVÁ TOVÁRNA NA
UMĚLÁ HNOJIVA A LUČEBNINY
PŘEROV.

SEVEROCHEMA

Johann David von Starck

(3. května 1770 Kraslice – 10. listopadu 1841 Praha)

Byl šlechtic a podnikatel z rodu Starcků.

Roku 1837 byl císařem Ferdinandem I. povýšen do šlechtického stavu s přídomkem Edler von Starck. Přídomek Edler byl dědičný. Na nejúspěšnějšího podnikatele Sokolovska upomínají dva obrazy v Krajském muzeu v Sokolově. Pohřben je v rodinné hrobce ve Starém Sedle.

Kolem 1793 v Stříbrné pronajal mosaznou huť, kde začal s výrobou olea, tj. dýmavé kyseliny sírové vhodnou pro bělení látek a krajek. Následně zřídil v Tisové u Kraslic první přádelnu bavlny.

Jako palivo k výrobě užíval hnědé uhlí ze svého dolu ve Svatavě u Sokolova (1804) při němž byla založena osada Davidov s hnědouhelným dolem a oleovou hutí.

Dále své podnikání přenesl na Plzeňsko do minerálního závodu v Hromnicích (1802), v okolí Žichlic, Vražného, Lítého, Manětína, Čivic nad Liblínem, továrny v Dolní Lipnici (1815) a do chemičky ve Starém Sedle, kde měla firma sídlo. Další zpracování vitriolového kamínku probíhalo v lučebních dílnách zejména na Břasech a v Kaznějově. Vedle dolu v Kaznějově vlastní ještě hnědouhelný důl v Dolním Rychnově i výrobnu kamence v Mírové u Chodova, kamencárnu v Habartově (1840).

Největší chemická továrna byla v Božkově (1823). Vitriolovou břidlici a pyrit získával ze svých dolů u Třemošné a z malého hlubinného dolu Kristiánov (1830). Od roku 1926 byla v provozu v Břasech keramička.

PRIMALEX (PPG)

SYNPO

SPOLCHEMIE

Za počátek historie společnosti se považuje rok **1856**, kdy bylo v paláci knížete Schwarzenberga ve Vídni rozhodnuto o **založení akciové společnosti Rakouský spolek pro chemickou a hutní výrobu** (Österreichischer Verein für Chemische und Metallurgische Produktion). Již o rok později byla na nově zakoupených pozemcích za branami Ústí nad Labem zahájena výroba chemických produktů.

Jedním z prvních ředitelů Spolku byl **Dr. Max Schaffner**, který ve funkci ředitele a později prezidenta správní rady přivedl podnik k mimořádnému rozmachu.

Na konci 19. století se Spolek spojil s firmou **Solvay**. Tento mezinárodní koncern od poloviny 80. let 19. století ovládal chemický průmysl v tehdejší Rakousko-Uherské monarchii a postupně zakládal další společné podniky. Během **první světové války** byl Spolek bezkonkurenčně nejsilnějším chemickým podnikem ve střední Evropě.

Po roce **1918** přinesly politické změny spojené se vznikem samostatného Československa a povinnou nostrifikací společností nástup vlivu Živnobanky, která se stala významným akcionářem a zůstala jím až do zániku akciové společnosti.

V roce **1938** měl Spolek kapitálovou účast ve 46 společnostech, z toho majoritní podíl ve 30 z nich.

Od svého založení se Spolek zaměřoval především na **anorganickou chemii**, kterou později doplnila výroba **barviv** a od 50. let také **syntetických pryskyřic**. Stál tak u zrodu základní struktury moderní české chemie. Součástí koncernu byly závody v **Neštěmicích, Hrušově, Sokolově a Ostravě.**

Snaha přesunout část výroby z Ústí nad Labem do vnitrozemí vedla ve 30. letech ke vzniku dnešních podniků **Spolana Neratovice** (amalgámová elektrolýza) a **Synthesia Pardubice-Rybitví** (organická barviva).

Během **druhé světové války** se závody v Ústí nad Labem a ve Falknově (dnešní Sokolov) staly součástí německého koncernu **I.G. Farbenindustrie.** Při **bombardování města v roce 1945** byla značná část výroby zničena.

Miloslava Holubová

(19. února 1913 Skrchov – 3. listopadu 2001 Praha)

Byla historička umění, vysokoškolská pedagožka, spisovatelka. Od roku 1954 přítelkyně Jana Patočky, signatářka Charty 77.

Pochází z rodiny továrníků Jeřábkových, její otec Ing. Bohumír Jeřábek založil roku 1910 první českou továrnu na výrobu práškových barev v budově starého mlýna ze 17. století ve Skrchově. Jejím bratrem je inženýr chemie Miloslav Jeřábek. Po maturitě na klasickém gymnáziu v Brně studovala v letech 1932–1937 na Právnické fakultě a 1945–1950 na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy dějiny umění (prof. A. Matějček, J. Květ, J. Cibulka, J. Pešina) a klasickou archeologii (prof. R. Vacková, J. Čadík). Nástup komunistů v roce 1948 přiměl otce k emigraci. V roce 1950 byla továrna znárodněna a začleněna pod národní podnik Spojené továrny na barvy a laky Praha.

V letech 1950–1951 byla osmnáct měsíců vazebně stíhána v akci Státní bezpečnosti proti třicetičlenné skupině „intelektuálů a profesorů“ pro trestné činy velezrady, špionáže a sdružování proti státu. Ve vazbě zřejmě podepsala spolupráci s StB. Její jedenáctiletý syn Martin byl v té době chovancem internátní chlapecké školy v Poděbradech, kde s ním též pobýval i Václav Havel. Miloslava Holubová byla zproštěna obžaloby v plném rozsahu a po propuštění z vazby studia dokončila v letech 1951–1953 a obhájila doktorskou disertaci Dílo Huga Orlika (PhDr., 1953).

TELURIA – BARVY A LAKY

Herbert Turnauer

(29. července 1907, Praha – †8. ledna 2000, Vídeň)

Byl rakouský podnikatel. Ve 30. letech 20. století stál Herbert Turnauer, pocházející z pražské podnikatelské rodiny, v čele České akciové společnosti Le Carbone v Praze, továrny na galvanické články, suché baterie a napájecí zdroje, kterou jeho rodina spoluzaložila již v roce 1908. Současně působil také v představenstvu České akciové továrny Fournier.

Na počátku 40. let pracoval pro společnost Tebas Industrielack AG, která vznikla z pražské pobočky továrny na barvy Thurm & Beschke KG (Magdeburg), založené Wilhelmem Beschke v roce 1901. Firma patřila mezi významné evropské výrobce průmyslových nátěrů, především na ochranu povrchů ocelových konstrukcí, železnice a později i pro letecký průmysl. Turnauerův otec Max byl dříve zástupcem Thurm & Beschke v Praze a zasloužil se o vznik nové pobočky na pozemku v Poděbradské ulici 195/7 ve Vysočanech. Původní libeňská továrna fungovala nadále a Turnauer se stal prokuristou nově založené společnosti Tebas Industrielack AG.

Po druhé světové válce byla pražská továrna, kterou zdědil po otci, zestátněna a Turnauer byl vyhoštěn z Československa, přestože během války byl nacisty kvůli svému částečně židovskému původu považován za nezpůsobilého vojenské služby.

Ve svých 39 letech bez kapitálu začal znovu podnikat. Spolu s dělníkem a chemikem Herbertem Hönelem, vynálezcem ve vodě rozpustných syntetických pryskyřic, obnovil výrobu v továrně z roku 1890 v Mödlingu, která dříve patřila Peteru Stollovi. V roce 1957 přemístil podnik do Guntramsdorfu, kde se rozvinul v největší rakouskou továrnu na barvy. Firma nesla název Stolllack a až do roku 1969, kdy ji Turnauer prodal skupině Hoechst, patřila k pilířům rakouského průmyslu.

Vedle toho Turnauer v roce 1949 založil společnost Österreichische Isolierstoffwerke AG (Isovolta) a roku 1962 získal většinový podíl ve zpracovateli hliníku Teich AG. V roce 1969 pak vytvořil průmyslový koncern Constantia Industrieholding AG, do jehož představenstva zasedl i bývalý předseda ÖVP Josef Taus. Constantia Industrieholding se postupně rozrostl na skupinu sdružující téměř 50 závodů v Rakousku i v zahraničí.

TEBAS

TEBAS A.S.
PRO VÝROBU PRŮMYSLOVÝCH LAKŮ
DŘÍVE
THURM & BESCHKE, KOM. SPOL.

Účet poštovní spořitelny čís. 87.369
Telegramy: TEBASLAK.
Telefon čís. 802-45, 802-46, 802-47.

Stanice dráhy: Libeň h. n.

PRAHA-VYSOČANY

Fenomén Ústí nad Labem

Od konce 50. let 19. století na výrobu Spolku přímo či okrajově navázala celá řada chemických závodů různé velikosti a s velice pestrou škálou výroby. Většinou se jednalo o menší či střední podniky, jejichž počet zaměstnanců jen výjimečně dosáhl více než 100 osob. Většina chemických podniků se nacházela přímo na katastru města. Několik závodů pracovalo též v Trmicích a ve Střekově.

Jako prvý chemický podnik po založení Spolku zahájila provoz výrobna barviv Josefa Kraniche, kterou v roce 1883 převzal Carl Dürschmidt a pod tímto označením továrna pracovala až do roku 1950. Byla umístěna pod Větruší v Žižkově ul. 980/33 a specializovala se na výrobu laků, fermeží a barev. Dále se zde vyráběly krycí laky na vagóny, přípravky na barvení dřeva a kůže, politury ap. V průběhu 80. a 90. let byl závod zmodernizován a značně rozšířen. Stal se jedním z největších výrobců barviv v Čechách, který měl vybudovanou vlastní síť prodejen a skladů v řadě zemí. Největší rozkvět však závod prodělával až po roce 1920, kdy zaměstnával na 400 osob.

V roce 1881 zahájila provoz druhá velice známá ústecká továrna na výrobu barviv Anton Seiche, Drážďanská ul. 1276. Zaměstnávala kolem 20 osob a vyráběla hlavně emailové barvy, fermeže, fasádové barvy, lihové barvy ap.

Ve stejném roce zahájila provoz další výrobna barviv Louis Hessel & Co., Drážďanská 668 (v provozech bývalé Perlsovy továrny), která se specializovala na výrobu malířských barev a chemických barev pro průmysl. Zaměstnávala kolem 20 lidí a byla pobočkou stejnojmenné firmy v Nerchau u Lipska.

V roce 1906 začal vlastní barvy vyrábět v továrničce pod Holoměří (Bukov, Klíšské údolí 121) vlastník ústeckého velkoobchodu s barvivy Johann Fischer. Zaměřil se na speciální barvy pro průmysl, nitrolaky (zn. Ifanol) a tmely. Měl vlastní prodejny a zaměstnával kolem 70 lidí.

Mimo již vzpomenuté chemické továrny na střekovském břehu je potřeba ještě připomenout chemický závod Paul Davidson u Olšinek, který zahájil provoz v roce 1883. Vyráběly se zde barvy a dřevitý ocet a od roku 1888 dokonce brikety.

DÜRSCHMIDT

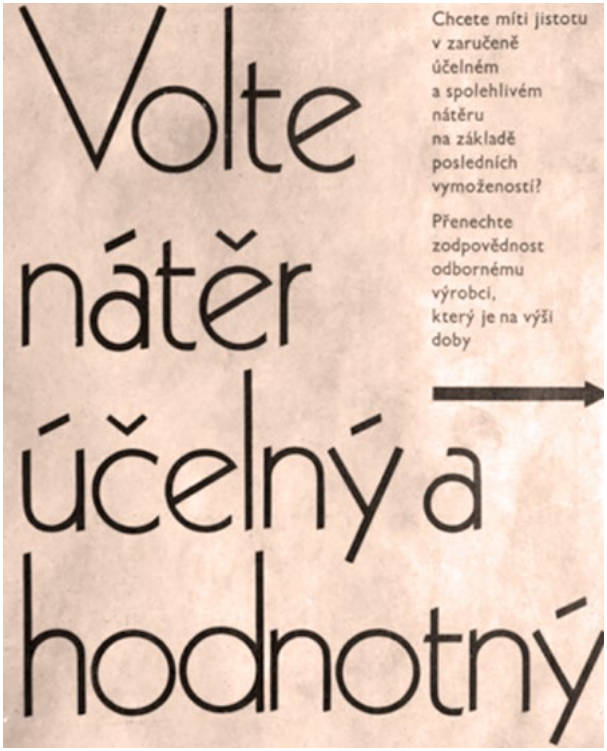

VANÍČEK A MALEC

ČLENSKÉ SPOLEČNOSTI

AUSTIS a.s.

ADRESA	K Austisu 680, 154 00 Praha 5 – Slivenec
STRÁNKY	www.austis.cz
ZÁSTUPCE	Ing. Marcel Janovský
ZALOŽENÍ	1992
ZNAČKY	ETERNAL, FORTEKRYL, SANAKRYL, FORTISOL, FORTE BAK, SANATHERM
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	900 prodejních míst dceřiné a sesterské firmy

BARVY A LAKY HOSTIVAŘ, a.s.

SÍDLO	Průmyslová 1472/11, 102 00 Praha 10 Hostivař
KORESPONDENČNÍ ADRESA	Paceřická 1/2773, 193 00 Praha 9
STRÁNKY	www.bal.cz
ZÁSTUPCE	Ing. Dariusz Jakubowicz
ZALOŽENÍ	1893
ZNAČKY	REMAL, LAZUROL, INDUSTROL, HOSTAGRUND, FEST-B, BAKRYLEX, BETEX, DENAS, PRAGOPRIMER
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	zahraniční řetězce, vlastní prodejny, smluvní prodejny, nezávislí partneři
CERTIFIKACE	ISO 9001
UDRŽITELNOST	analýza ESG

BARVY A LAKY TELURIA, s.r.o.

BARVY A LAKY®

ADRESA	č.p. 1, 679 61 Skrchov
STRÁNKY	www.bal.cz
ZÁSTUPCE	Ing. Jakub Noll
ZALOŽENÍ	1910
ZNAČKY	REMAL, LAZUROL, INDUSTROL, HOSTAGRUND, FEST-B, BAKRYLEX, BARLET, BETEX, PRAGOPRIMER, FORMEX
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	mateřská a sesterská společnost, dceřiné společnosti, nezávislí domácí a zahraniční partneři
CERTIFIKACE	ISO 9001, 14 001, 50 001
UDRŽITELNOST	analýza ESG, instalace FVE
NEDÁVNÉ INVESTICE:	rozšíření výroby lazur se skladem kapalných surovin

BUILDING PLAST, spol. s r.o.

SÍDLO	Nádražní 786, 503 51 Chlumec nad Cidlinou
STRÁNKY	www.barvy-sokrates.eu
ZÁSTUPCE	Ing. Stanislav Pokorný
ZALOŽENÍ	1993
ZNAČKY	SOKRATES
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	spolupráce s českými i zahraničními obchodními partnery, včetně nezávislých subjektů
CERTIFIKACE	ISO 9001, 14 001

Druchema, družstvo pro chemickou výrobu a služby

Druchema®

ADRESA	Služeb 753/3, 100 00 Praha 10 - Strašnice
STRÁNKY	www.druchema.cz
ZÁSTUPCE	Ing. Jiří Daněk
ZALOŽENÍ	1951
ZNAČKY	HERKULES, OVO, DISPERCOLL, MEFISTO, SKIVO, TEMPO, BISTROL, GOLEMX
CERTIFIKACE	ISO 9001:2015

Mankiewicz Průmyslové barvy a laky k. s.

SÍDLO	Hviezdoslavova 1553/51 a, 627 00 Slatina, Brno
STRÁNKY	www.mankiewicz.com
ZÁSTUPCE	Ing. Ladislav Skoček
ZALOŽENÍ	1895
ZNAČKY	ALEXIT, CELEROL, FINALUX, NEXTEL, SEEVENAX
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	nátěrové hmoty pro průmyslové použití

Nátěrové hmoty spol. s r.o.

NÁTĚROVÉ HMOTY HRADEC KRÁLOVÉ

ADRESA	U Fotochemy 448, 500 02 Hradec Králové
STRÁNKY	www.nhhk.cz
ZÁSTUPCE	Ing. Tomáš Kliment
ZALOŽENÍ	1919
ZNAČKY	ŘEDIDLA A TECHNICKÉ KAPALINY

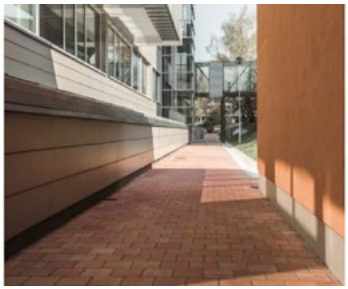

PRECHEZA a.s.

PRECHEZA

SÍDLO	nábřeží Dr. E. Beneše 24, 75002 Přerov I-Město
STRÁNKY	www.precheza.cz
ZÁSTUPCE	Mgr. Eva Jehlářová
ZALOŽENÍ	1894
ZNAČKY	PRETIOX, FEPREN, MONOSAL, PREGIPS, PRESTAB

Severochema, družstvo pro chemickou výrobu, Liberec

SEVERO CHEMA

ADRESA	Vilová 333/2, 46010 Františkov-Liberec X
STRÁNKY	www.severochema.cz
ZÁSTUPCE	RNDr. Roman Hrnčíř, CSc.
ZALOŽENÍ	1953
ZNAČKY	SEVEROCHEMA, PE-PO, IRON, DRANA
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	domácí i zahraniční řetězce, nezávislí domácí i zahraniční partneři
CERTIFIKACE	ISO 9001, 14001, 45001, FSC, PEFC
UDRŽITELNOST	analýza významnosti, stanovení priorit a zlepšování v ESG
NEDÁVNÉ INVESTICE:	robotizace výroby pevného podpalovače

SYNPO, akciová společnost

ADRESA	Pardubice-Zelené Předměstí, S. K. Neumanna 1316, 532 07
STRÁNKY	www.synpo.cz
ZÁSTUPCE	Ing. Daniela Varečková, Ph.D.
ZALOŽENÍ	1953
ZNAČKY	VEROPAL, AKRYLMETAL
DISTRIBUČNÍ SÍŤ	přímé dodávky ČR a EU; spolupráce s regionálními distributory, on-line e-shop jako doplňkový prodejní kanál
CERTIFIKACE	ISO 9001, akreditace ISO 17025 – akreditované laboratoře HaZ, AFCH a kalibrace viskozimetrů
UDRŽITELNOST	politika životního prostředí, politika kvality, vývoj biosolventů, energetická úspornost, LCA hodnocení, společenská odpovědnost
NEDÁVNÉ INVESTICE:	robotizace výroby pevného podpalovače

Synthomer, a.s.

ADRESA	Tovární 2093, 35601 Sokolov
STRÁNKY	www.synthomer.com
ZÁSTUPCE	Patrik Sznapka
CERTIFIKACE	ISO 9001, 14001, BS OHSA 18001

PŘIDRUŽENÍ ČLENOVÉ

VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ

UNIVERZITA PARDUBICE FCHT

CECH MALÍŘŮ, LAKÝRNÍKŮ A TAPETÁŘŮ ČR

ČESKÁ ASOCIACE OCELOVÝCH KONSTRUKCÍ

ASOCIACE KOROZNÍCH INŽENÝRŮ

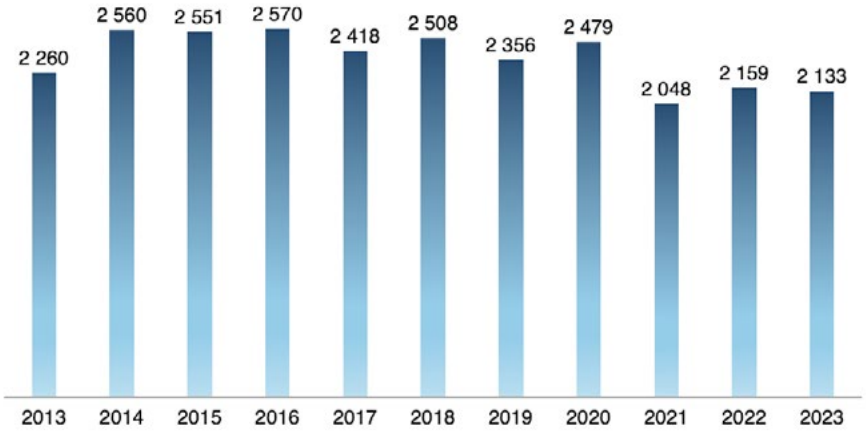
MEDIÁLNÍ PARTNER

KOLEKTIVNÍ ČLEN

STATISTIKA

Vývoj tržeb členů AVNH ČR v letech 2013–2023 v tis. Kč

Rozdíly jsou ovlivněny i změnou členské základny.

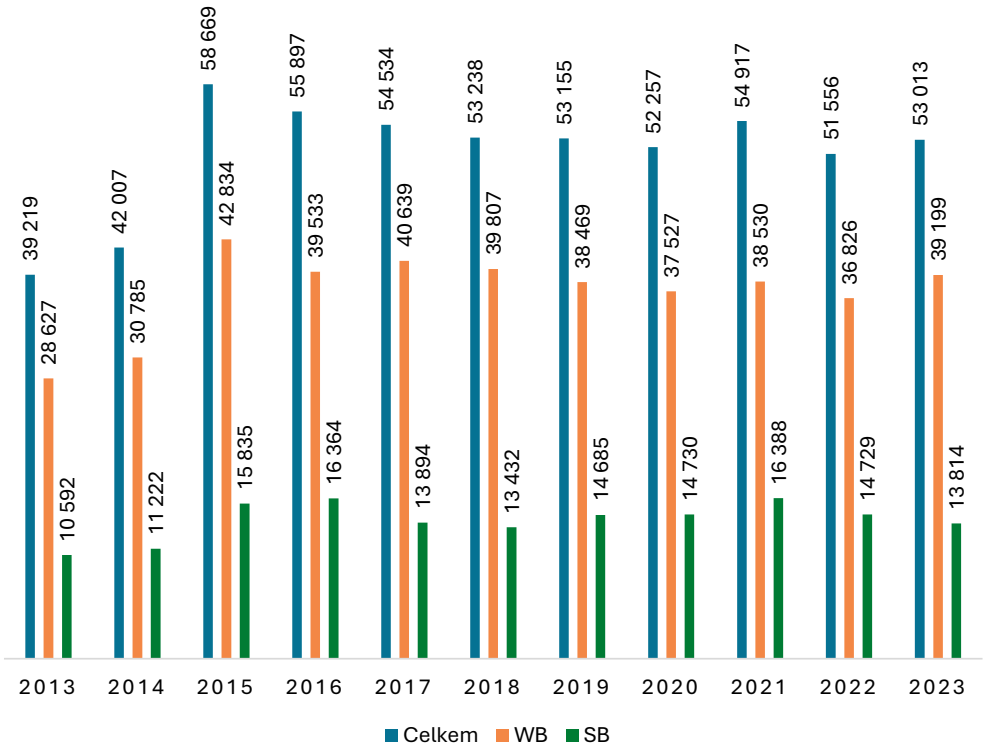
Spotřeba nátěrových hmot ČR v letech 2013–2023 (t)

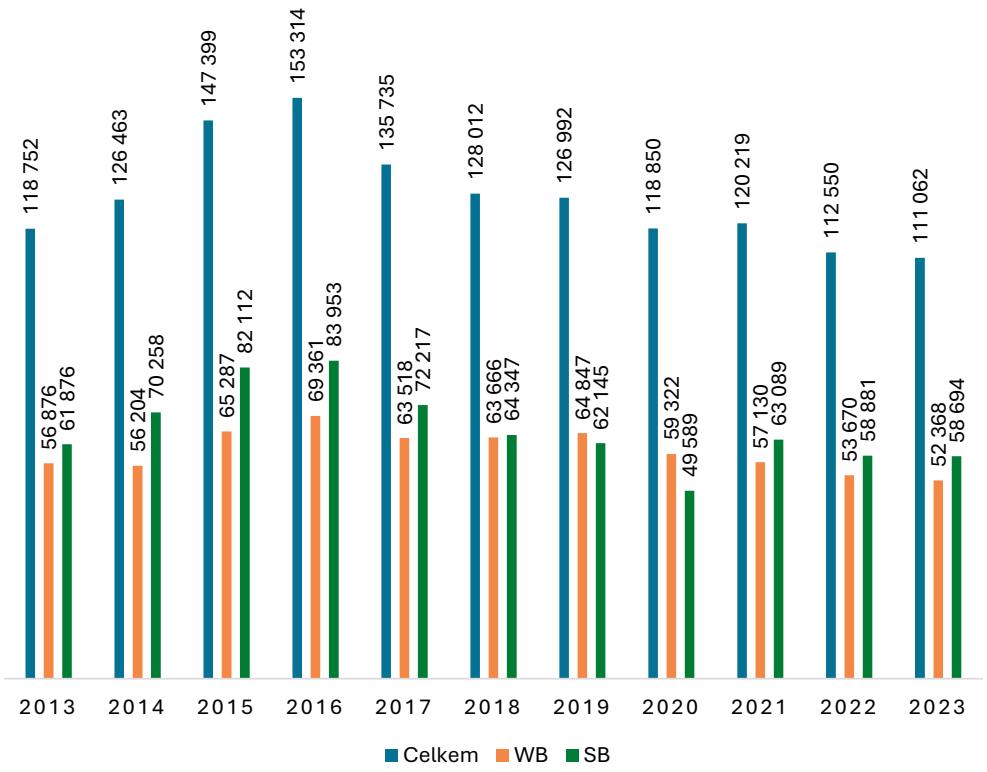
Domácí výroba v letech 2013–2023 (t)

Vývoz nátěrových hmot v letech 2013–2023 (t)

Dovoz nátěrových hmot v letech 2013–2023 (t)

Asociace výrobců
Nátěrových hmot
České republiky

ALMANACH
1994-2024

Asociace výrobců nátěrových hmot ČR

Paceřická 2773/1, Horní Počernice
193 00 Praha 9
IČO: 60459727
DIČ: CZ60459727
Spisová značka: MS Praha oddíl L, vložka 6307
e-mail: avnh@avnh.cz
Tel.: +420 271 084 274, mobil:+420 602 261 727
www.avnh.cz